

ضرورت آموزش همگانی و هم‌افزایی نهادها برای مقابله با اخبار فیک‌نیوز در گفت‌وگوی «جوان» با صالح اصغری

مقابله با اخبار جعلی، واکسیناسیون شناختی می‌خواهد

سواد مجازی یعنی ایمنی جمعی در برابر اطلاعات نادرست

با گسترش فضای مجازی و افزایش سرعت گردش اطلاعات، انتشار اخبار نادرست و گمراه‌کننده به یکی از دغدغه‌های جدی تبدیل شده‌است. حجم بالای اطلاعات، نبود سازوکارهای دقیق برای راستی‌آزمایی و دسترسی آسان به ابزارهای تولید محتوا باعث‌شده مرز میان واقعیت و دروغ در بسیاری از موارد کمرنگ شود. در چنین شرایطی، تنها راه مقابله مؤثر، تکیه بر آموزش، آگاهی‌بخشی و مشارکت جمعی است. پویش مقابله با اخبار جعلی، تلاشی در همین مسیر است. پویشی که نه با نگاهی از بالا به پایین، بلکه با نگاه به‌ظرفیت‌های اجتماعی و مردمی شکل گرفته است. هدف این پویش نیز ایجاد زیرساختی برای توانمندسازی افراد در مواجهه با اطلاعات نادرست است. شاید یکی از مهم‌ترین ویژگی این پویش، تمرکز بر همکاری میان نهادها، گروه‌های مردمی و فعالان حوزه رسانه و آموزش باشد و البته اینکه به جای فعالیت‌های پراکنده یا جزیره‌ای، تلاش می‌شود با ایجاد هم‌افزایی و تقسیم مسئولیت، اثربخشی فعالیت‌ها افزایش پیدا کند. «جوان» در این رابطه با صالح اصغری، مدیر مرکز سواد مجازی سازمان فضای مجازی گفت‌وگو کرده‌است.

■ ■ ■

با توجه به رشد روزافزون فضای مجازی، مهم‌ترین چالش‌های سواد مجازی در جامعه امروز ایران چیست؟

برای بررسی چالش‌های سواد مجازی در ایران باید از چند منظر به این موضوع نگاه کنیم. اولین لایه، بحث آموزش‌های عمومی است. آموزش‌هایی که افراد باید به صورت گسترده دریافت کنند و معمولاً در دو سطح «آموزش رسمی» و «آموزش غیررسمی» ارائه می‌شود.

آموزش رسمی در سیستم‌های آموزش و پرورش و دانشگاه‌ها صورت می‌گیرد و آموزش غیررسمی هم توسط رسانه‌ها، صدا و سیما، نهادهای مدنی و سازمان‌های مردم‌نهاد ارائه می‌شود. متأسفانه به وجود افزایش چشمگیر اخبار جعلی و سرعت بالای انتشار آنها در سال‌های اخیر، ما هنوز توانسته‌ایم به‌موقع و به شکل مؤثری از لایه پیشگیری و آموزش‌های مردمی و رود کنیم. البته در آموزش و پرورش، چندین سال است که آموزش سواد رسانه‌ای و فضای مجازی در مقطع متوسطه اول و دوم آغاز شده و طی دو سال اخیر این مباحث وارد دوره ابتدایی نیز شده‌است که از این منظر امیدبخش است و نشان می‌دهد اهمیت این مسئله به رسمیت شناخته شده‌است، اما بدون تردید این روند در پیش گرفته‌شده باید با جدیت و سرعت بیشتر دنبال شود.

از منظر دانشگاه‌ها نیز شاهد تلاش‌هایی در زمینه مباحث آموزشی و پژوهشی مرتبط با فضای مجازی و مبارزه با اخبار جعلی هستیم. ما به پویش ملی مواجهه با خبر جعلی، در دو حوزه مدارس و دانشگاه جلسات آموزشی متعددی را برگزار کرده‌ایم.

رسانه‌های عمومی مانند صدا و سیما نیز برنامه‌های مختلفی برای ارتقای سواد مجازی تولید کرده‌اند، از جمله برنامه‌های کودک و سریال‌های کوتاه با محوریت فضای مجازی. اما این اقدامات کافی نیست، چراکه پیامدهای گسترش اخبار جعلی روز به روز در لایه‌های مختلف جامعه بیشتر احساس می‌شود.

امروز در شبکه‌های اجتماعی و فضای وب، به ویژه با ظهور فناوری‌هایی مثل هوش مصنوعی، دامنه مشکلات و پیچیدگی‌ها افزایش یافته‌است. بنابراین، لازم است رسانه‌های ملی برنامه‌های برمخاطب‌تر، جذاب‌تر و تأثیرگذاری تولید کنند.

پرواض است که مبارزه با اخبار جعلی فقط به مقابله مستقیم حقوقی محدود نمی‌شود، بلکه باید به واکسیناسیون شناختی نیز توجه ویژه‌ای شود؛ یعنی تقویت قدرت تفکر انتقادی و مهارت‌های تحلیل اطلاعات در مردم، تا آنها خودشان بتوانند در برابر موج گسترده اطلاعات نادرست مقاومت کنند. این رویکرد، یکی از

معاون قضایی قوه قضائیه گفت: بالای ۷۰ درصد محکومان

ایمنیتی مشمول مفاد این عفو قرار می‌گیرند و بعد از آن هم جرائم نیز از سوابق آنها حذف می‌شود و می‌توانند بدون هیچ محدودیتی به راحتی به زندگی و کارهای اجتماعی خود ادامه دهند.

رئیس سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهرداری تهران از تعیین تکلیف برای ۹۸ درصد از ۵۲۰ هزار و ۵۲۰ واحد مسکونی آسیب‌دیده جنگ ۱۲ روزه در پایتخت خبر داد و گفت: برای بازسازی، روش‌های مختلفی از پرداخت نقدی تا انعقاد قرارداد با پیمانکار و تهاتر در نظر گرفته شده‌است.

وزیر آموزش و پرورش گفت: هیچ‌گونه نگرانی برای اجرای طرح توزیع شیر در مدارس وجود ندارد، چراکه این موضوع در بوجه کشور لحاظ شده‌بود.

مدیرعامل سازمان تاکسیرانی شهر تهران با بیان اینکه تا روزه گذشته هزار و ۱۰۰ راننده تاکسی برای دریافت تاکسی برقی ثبت‌نام کرده‌اند، گفت: رانندگان تاکسی با پرداخت حدود ۵۰ تا ۶ میلیون تومان می‌توانند صاحب خودروی برقی با کیفیت شوند.

رئیس سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور با اشاره به تخصیص ۶ هزار میلیارد تومانی اوراق مشارکت برای خرید اتوبوس به شهرداری‌های کشور گفت: ۵ همت دیگر هم با تأمین منابع تکمیلی از کمک‌های سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور، تسهیلات بانکی و املاک شهرداری‌ها جهت خرید جمعیتی اتوبوس برای شهرداری‌های کشور اختصاص می‌یابد.

رئیس سازمان آموزش و پرورش استثنائی کشور، از چاپ و توزیع ۲۲ هزار جلد کتاب درسی بریل توسط سازمان آموزش و پرورش استثنائی کشور برای آغاز سال تحصیلی جدید خبر داد.

مهم‌ترین و پایدارترین راهکار برای مواجهه با چالش‌های سواد مجازی در عصر حاضر است.

همان‌طور که اشاره کردید، اهمیت ارتقای سواد مجازی به خوبی درک شده و تقریباً همه بر آن اتفاق‌نظر دارند، اما هنوز جای کار بسیار باقی است. چه برنامه‌ها یا ابزارهای خاصی برای ارتقای سواد مجازی کودکان و نوجوانان پیشنهاد می‌دید که خانواده‌ها و مدارس بتوانند به آسانی از آنها استفاده کنند؟

در زمینه کودکان و نوجوانان، در پویش ملی مواجهه با خبر جعلی، محصولاتی ویژه طراحی کرده‌ایم که متناسب با سبب و نیازهای هر گروه است. برای کودکان دوره ابتدایی، ملاستان‌های کودکانه‌ای تهیه کرده‌ایم که به روش داستان‌آموزی «اجرا می‌شوند؛ یعنی کودکان در فضایی شاد و غیررسمی، به شکل مفرح آموزش می‌بینند. این نوع آموزش باعث می‌شود مفاهیم سواد مجازی به شکل ملموس و جذاب منتقل شود.

برای نوجوانان، برنامه‌ها و رویدادهای متنوعی تحت عنوان «سرگرم‌آموزی» و «تربیت تفریحی» طراحی شده‌است. این رویدادها با استفاده از روش‌های غیرکلاسیک، تجربه‌ای تعاملی و مبتنی بر بازی و سرگرمی فراهم می‌کنند تا یادگیری در کنار تفریح اتفاق بیفتد. یکی از این رویدادها، رویداد پازل است که در آن نوجوانان طی یک روز با فعالیت‌های متنوع آموزشی، بازی و تفریح همراه می‌شوند. این ترکیب یادگیری و بازی، باعث می‌شود مفاهیم پیچیده‌تر مانند تشخیص اخبار جعلی بهتر در ذهن آنها تثبیت شود.

یکی از مهم‌ترین خلأهای موجود در کشور ما، کمبود بازی‌های کامپیوتری و وب‌بنوی تخصصی در این حوزه است. در دنیا، بازی‌هایی طراحی‌شده که توسط آن، واکسیناسیون شناختی در برابر اخبار جعلی شکل می‌گیرد، یعنی کودکان و نوجوانان به واسطه بازی، مهارت تشخیص و مقابله با اطلاعات نادرست را کسب می‌کنند. امیدواریم بتوانیم به‌زودی این کمبود را در کشورمان جبران کنیم و تولیداتمان را در حوزه بازی‌های دیجیتال توسعه دهیم تا این ابزار مدرن و جذاب را نیز در مسیر آموزش سواد مجازی به کار بگیریم.

به نظر شما در زمینه سواد مجازی، چه کمبودها یا خلأهای قانونی وجود دارد که بتوانیم به سرعت آن را برطرف کنیم؟

باید بدان پرداخته شود؟

اخیراً در کشور ما لایحه‌ای مرتبط با این موضوع مطرح شد که با واکنش‌های متنوعی همراه بود، عده‌ای از آن حمایت کردند و گروهی مخالف آن بودند. به نظر من، ضروری است که این بحث را فارغ از گرایش‌ها و سوگیری‌های سیاسی بررسی کنیم. باید اساتید دانشگاه، اندیشمندان، متخصصان رسانه و دغدغه‌مندان حوزه اجتماعی به این مسئله ورود کنند و با نگاهی تخصصی و علمی آن را پیگیری نمایند.

متأسفانه در کشور ما بسیاری از مسائل اجتماعی به سرعت به مسائل سیاسی تبدیل می‌شوند و این موضوع باعث می‌شود پرداختن به مسائل تخصصی از مسیر اصلی خود به مسیر انحراف برود. از این رو، باید قانون‌گذاری درباره مواجهه با اخبار جعلی با لحاظ کردن ظرفت‌های آن باشد.

بدون شک، تدوین قوانین دقیق و متوازن می‌تواند به ارتقای سواد مجازی و مقابله با اخبار جعلی کمک کند، بدون اینکه آزادی بیان را محدود کند یا به فضای سیاسی دامن بزند.

چگونه می‌توان تعادل بین آزادی بیان و مقابله با محتوای مضر یا کذب در فضای مجازی را برقرار کرد؟

این یک سؤال مهم، کلیدی و بسیار پیچیده است که پاسخ

۳ هزار آمبولانس فرسوده مشغول کارند!

چالش فعلی ما موضوع تأمین آمبولانس است. خوشبختانه در حوزه نیروی انسانی پیشرفت خوبی در افزایش تعداد جذب داشتیم، در چهار سال گذشته بیش از ۹ هزار مجوز استخدام برای اورژانس حدود ۵ هزار و ۵۰۰ نفر از سهمیه ۲۷ هزارنفری به اورژانس اختصاص داده شده‌است.

وی درباره فرسودگی آمبولانس‌ها بیان کرد: در اوایل پیروزی انقلاب اسلامی حدود ۲۰ پایگاه با ۳۰ دستگاه آمبولانس داشتیم، اما امروز تعداد پایگاه‌های اورژانس به حدود ۳ هزار و ۴۶۶ پایگاه رسیده‌است که هزار و ۲۶۶ پایگاه شهری، هزار و ۹۳۳ پایگاه جاده‌ای، ۵۲ پایگاه هوایی، سه پایگاه دریایی و همچنین حدود ۴۷۱ دستگاه موتورلانس در کشور فعال هستند.

وی با بیان اینکه در مجموع نزدیک به ۳۰ هزار پرسنل در سراسر کشور فعالیت می‌کنند، درباره کمبود پایگاه‌ها گفت: براساس برنامه هفتم توسعه، ما نیازمند راه‌اندازی حدود هزار پایگاه جدید هستیم، هدف این است که سالانه حدود ۲۵۰ پایگاه اضافه شود؛ البته این موضوع وابسته به تأمین اعتبارات و بودجه است، با این حال تلاش ما بر این است که این هدف محقق شود.

رئیس سازمان اورژانس کشور افزود: بزرگ‌ترین

ضرورت آموزش همگانی و هم‌افزایی نهادها برای مقابله با اخبار فیک‌نیوز در گفت‌وگوی «جوان» با صالح اصغری

مقابله با اخبار جعلی، واکسیناسیون شناختی می‌خواهد

سواد مجازی یعنی ایمنی جمعی در برابر اطلاعات نادرست

سیاسی و قطبی می‌شوند. حتی در بین خود نخبگان، تحلیل‌ها گاه به جای آنکه تخصصی باشند، تحت تأثیر گرایش‌های حزبی یا باورهای شخصی قرار می‌گیرند. این اتفاق، فضای رسانه‌ای را از مسیر عقلانی و کارشناسانه دور می‌کند.

نکته مهم دیگر، رفتار برخی رسانه‌های غیررسمی در فضای مجازی است. بسیاری از این رسانه‌ها نه بر مبنای تعهد به حقیقت، بلکه بر اساس اقتصاد توجه عمل می‌کنند. در واقع آنها به دنبال جذب لایک، ممبر، بازدید و دیده شدن هستند، نه چیز دیگر. گاهی بخش‌هایی از یک گفت‌وگو یا اظهار نظر را که قابلیت وایرال شدن دارد جدا و منتشر می‌کنند، بدون آنکه نیت اصلی گوینده را در نظر بگیرند. این رویکرد می‌تواند بسیار مخرب باشد و باعث تحریف واقعیت شود، بنابراین ما باید راهی میانه و متعادل را انتخاب کنیم. راهی که در آن هم آزادی بیان محترم شمرده شود و هم مسئولیت اجتماعی و اخلاقی رسانه‌ها جدی گرفته شود. رسانه‌ها باید حرفه‌ای عمل کنند و هم‌زمان جامعه نیز باید با آموزش کافی، قدرت تشخیص و تفکیک حقیقت از دروغ را پیدا کند.

البته پیربراه نیست که این مسیر، مسیری دشوار است، اما تنها راهی است که می‌تواند از یک سو آزادی را حفظ کند و از سوی دیگر، سلامت فضای عمومی را تضمین کند. بدون تردید مسئولان، رسانه‌ها، متخصصان و نخبگان باید همه با هم در این مسیر همکاری کنند تا بتوانیم تعادلی پایدار و منطقی بین آزادی و مسئولیت برقرار کنیم.

جنگ ۱۲ روزه نشان داد که دشمن علاوه بر حملات نظامی به جنگ رسانه‌ای و انتشار اخبار جعلی متکی بود. با توجه به این تجربه، چه راهکارهایی برای مدیریت فضای رسانه‌ای و تقویت همبستگی اجتماعی در شرایط بحرانی پیشنهاد می‌کنید؟

بله همینطور است. جنگ ۱۲ روزه به وضوح نشان داد که با یک جنگ ترکیبی مواجه بودیم. جایی که علاوه بر حملات نظامی، جنگ رسانه‌ای نقش بسیار مهم و پررنگی ایفا کرد. به‌عنوان مثال، مصالحه ناتانیاهو با یک شبکه ماهواره‌ای و تلاش او برای ارتباط مستقیم با مردم ایران، نشان‌دهنده اهمیت تأثیرگذاری رسانه‌ای دشمن بر جامعه ما بود، اما خوشبختانه، فضای میهن‌دوستی و همبستگی اجتماعی در داخل کشور بسیار قوی عمل کرد و دشمن نتوانست از فضای مجازی برای اثرگذاری بر افکار عمومی بهره ببرد.

نکته قابل توجه این بود که در چنین شرایط بحرانی، رویکردهای سیاسی فرعی و جناحی به حداقل ممکن کاهش یافت و مردم با همدلی و وحدت، فضای رسانه‌ای خارجی را که هدفش ایجاد شکاف در میان ملت بود، خنثی کردند.

هر چند که می‌توانیم به چنین جنگی تکرار نشود، اما اگر شرایط مشابهی پیش بیاید، بهترین راهکار بهره‌برداری از فرصت‌های پیش‌آمده در فضاهای آرام‌تر و بدون التهاب است؛ یعنی باید از همین حالا و در بازه‌های زمانی که جامعه کمتر دچار هیجان است، کمپین‌های آموزشی و آگاهی‌بخشی را در مدارس، رسانه‌ها و سطح جامعه فعال کنیم تا واکسیناسیون شناختی و تقویت سواد مجازی به شکل مؤثری صورت گیرد.

زیرا انتظار اینکه در زمان بحران و هیجانات شدید بتوان آموزش‌های مؤثر داده شود، چندان واقع‌بینانه نیست. بهترین فرصت، همین زمان است که مردم هنوز حس و حال دوران جنگ را فراموش نکرده‌اند و آمادگی بیشتری برای دریافت آموزش‌ها دارند.

در این مسیر، حضور فعال و مشارکت سازمان‌ها و نهادهای مختلف ضروری است. ما نیز در پویش ملی مواجهه با خبر جعلی تلاش می‌کنیم با تولید محتوای رسانه‌ای، پژوهشی و مکتوب، به این سازمان کمک کنیم تا هر کدام بتوانند متناسب با مخاطبان و حوزه فعالیت خود، نقش مؤثری در مقابله با اخبار جعلی ایفا کنند.

۳ هزار آمبولانس فرسوده مشغول کارند!

پایگاه به‌طور متوسط هفت نفر نیرو دارد، یعنی نزدیک به ۳۰۰ نفر در این بخش فعال هستند، علاوه بر آن، تقریباً همه مراکز دیسپچ و پاسخگویی تلفن ۱۱۵ توسط پرستاران خانم اداره می‌شود، این نیز برای تأمین ناوگان استفاده می‌کنیم، تأمین آمبولانس جزو سه اولویت اصلی وزارت بهداشت است و تقریباً همه معاونت‌های وزارتخانه نیز بر اهمیت آن تأکید دارند.

رئیس سازمان اورژانس گفت: در شرایط وضعیت وی در سراسر اورژانس هوایی نیز بیان کرد: سالانه ۴ هزار مأموریت اورژانس هوایی داریم که برای جابه‌جایی و انتقال بیماران و مصدومان و مادران باردار از مناطق صعب‌العبور به بیمارستان‌ها از آن استفاده می‌شود. در حوزه اورژانس هوایی سالانه حدود ۱/۵ همت هزینه می‌شود که بار مالی آن به‌دوش دولت است و مردم بابت آن هزینه‌ای نمی‌پردازند. به‌عنوان مثال طی سال گذشته ۴۰۴ مادر باردار را از مناطق صعب‌العبور به بیمارستان‌ها منتقل کرده‌ایم. در شاخص‌های سازمان بهداشت جهانی، مرگومیر مادران باردار از عناوین توسعه‌یافتگی کشورها به‌شمار می‌رود که اورژانس هوایی توانسته است به کاهش آمار مرگ مادران باردار کمک کند.

جوانیها

پاسخ تأمین اجتماعی به گزارش «جوان»

بیمارستان فیاض‌بخش مجوز افتتاح داشت

پس از انتشار گزارش در همین صفحه با عنوان «افتتاح ۶۰ درصدی بدون کادر درمان»، سازمان تأمین اجتماعی پاسخی را به دفتر روزنامه ارسال کرده‌است. متن پاسخ سازمان تأمین اجتماعی به گزارش «جوان» به این شرح است:

ساختمان جدید بیمارستان ۵۵۰ تختخوابی فیاض‌بخش تهران، بیست و پنجم شهریور با حضور رئیس‌جمهور محترم و وزرای محترم بهداشت و کار و مدیرعامل سازمان تأمین اجتماعی افتتاح رسمی شد. این بیمارستان در زمینی به مساحت ۹۲ هزار مترمربع و زیربنای ۷۰ هزار مترمربع در ۷ طبقه در بافت صنعتی و کارگری جنوب غرب تهران احداث شده‌است و دارای بزرگ‌ترین تروما و اورژانس کشوری و مجهز به ۲۱ اتاق عمل است.

با توجه به پیشرفت ضعیف احداث و تکمیل بیمارستان فیاض‌بخش در سال‌های گذشته و رویکرد دولت چهاردهم مبنی بر تسریع در تکمیل پروژه‌ها و تأکیدات سازمان عالی سازمان تأمین اجتماعی مبنی بر آماده‌سازی سریع بیمارستان برای ورود به مسیر خدمت‌رسانی به جامعه شریف کارگران و بازنشستگان، در یک سال گذشته در پیشرفت، تکمیل و تجهیز بیمارستان تسریع قابل‌توجهی صورت گرفت.

ساختمان جدید بیمارستان فوق تخصصی فیاض‌بخش تهران در اوایل سال جاری تکمیل شد و برای بهره‌برداری نیاز به انتقال تجهیزات و کادر درمانی از ساختمان قدیمی به ساختمان جدید بود. فرایند انتقال به علت اینکه امکان توقف خدمات درمانی وجود نداشت و همچنین جنگ ۱۲ روزه علیه کشور بدون وقفه اما با سرعت کمتری انجام شد. بعد از استقرار کامل نیروها و تجهیزات و تأیید واحدهای متولی، این طرح بزرگ درمانی آماده افتتاح و از دو ماه گذشته وارد مدار خدمت‌رسانی شد که با عنایت خداوند و تلاش‌های همکاران در روز ۲۵ شهریور توسط رئیس‌جمهور محترم مورد بهره‌برداری قرار گرفت.

متأسفانه این رسانه با ادعای افتتاح پروژه ناقص، مدعی شد که این پروژه ارزشمند و بزرگ و ملی به صورت کامل فعال نیست و به صورت ناقص افتتاح شده‌است؛ مبنای این ادعا صرفاً بر اساس بازدید یکی از اعضای کانون بازنشستگان از این پروژه بوده‌است. بدون اینکه آن رسانه خود رأس تأسیع خبری و تصویری به محل بیمارستان جدید بغیرشد و از وضعیت خدمت‌رسانی بیمارستان و بخش‌های مختلف آن گزارش تهیه کند و با مستندات به این نتیجه‌بردند که بخش‌هایی از این مرکز درمانی غیرفعال است. متأسفانه قبل از افتتاح رسمی، بیست‌و خرداد اسما، خبرنگاران و عکاسان تعدادی از خبرگزاری‌ها از ساختمان جدید بیمارستان بازدید کردند و در جریان خدمت‌رسانی بخش‌های مختلف قرار گرفتند.

برای بررسی مسئله یا طرح قطعاً نیاز به مشاهده و بررسی میدانی و مشورت از کارشناسان و متخصصان وجود دارد و اینکه بدون طی این مسیر فقط با اکتفا به گفته‌های یک فرد بدون مسئولیت رسمی، اعلام نظر کنیم، تضعیف یک پروژه بزرگ، تضعیف تلاش و زحمات گروه‌بزرگی از مهندسان، کارگران، پزشکان، کارکنان و مدیرانی است که زحمت کشیدند تا این پروژه تکمیل شود.

با توجه به تأکیدات مقامات عالی دولت، وزارتخانه‌های بهداشت و تعاون، کار و رفاه اجتماعی و سازمان تأمین اجتماعی به بررسی و کنترل تمام پیش‌نیازها و مجوزهای لازم جهت صدور مجوز افتتاح پروژه توسط رئیس‌جمهور محترم، به‌داور می‌شود این پروژه تمامی مجوزهای لازم را از وزارت بهداشت و سایر مراجع ذیربط اخذ و در بازرس‌های فنی و تخصصی تأییدبه‌های لازم را دریافت کرده‌است.

گزیده

خبر خوب برای مادران باردار

یارانه مادران باردار قرار است به ماهانه ۲ میلیون تومان افزایش یابد، اما تجربه طرح‌های حمایتی گذشته نشان می‌دهد که این قبضل وعده‌ها اغلب روی کاغذ باقی می‌مانند و خانواده‌ها هنوز منتظر در یافت حمایت واقعی هستند. شورای عالی انقلاب فرهنگی با تصویب مصوبه‌ای جدید قصد دارد حمایت از جوانی جمعیت را تقویت کند. طبق این مصوبه، به مادران دارای فرزند متولد شده از ابتدای سال ۱۴۰۵ تا مدت دو سال، ماهانه ۲ میلیون تومان پرداخت خواهد شد. حجت‌الاسلام والمسلمین عبدالحسین خسروپناه، دبیر شورا، اعلام کرده‌است که این مبلغ تحت عنوان «کارت امید مادر» بدون هیچ شرط دیگری شامل همه مادران می‌شود و بوجه آن در سازمان برنامه‌بودجه پیش‌بینی شده‌است. با وجود این، حمایت قانونی و چشمگیر، تجربه اجرای طرح «یسنا» نشان می‌دهد که دولت در عمل به وعده‌های خود کوتاهی کرده‌است. کارشناسان حوزه رفاه اجتماعی و جمعیت تأکید دارند که روند عملیاتی‌کردن طرح هنوز با مشکلات جدی مواجه است و تأخیر در تخصیص به‌موقع اعتبارات، پرداخت‌های ناقص و عدم اجرای مستمر باعث‌شد بسیاری از مادران و کودکان نتوانند از حمایت‌های وعده داده‌شده بهره‌مند شوند.

در این باره زهرا قیومی، مدیر کل دفتر امور حمایتی و توانمندسازی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در گفت‌وگو با خبرنگار فارس توضیح داده که طرح «یسنا»، برنامه حمایتی دولت در حوزه مادران باردار و دارای فرزند زیر دو سال، تاکنون بیش از ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار مادر را تحت پوشش قرار داده‌است. با این حال، وی تأکید دارد که مشکل اصلی طرح تأخیر در تخصیص اعتبارات است: معمولاً بودجه در پایان سال ابلاغ می‌شود و این موضوع باعث می‌شود تنها یکی دو مرحله پرداخت انجام گیرد. اگر اعتبارات از ابتدای مهرماه به‌صورت مستمر تخصیص یابد، طرح می‌تواند به‌موقع و اثربخش اجرا شود.

نکته مهم دیگر محدودیت پوشش طرح است. طبق اعلام وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، تنها مادران دهک‌های یک تا هفتم درآمدی مشمول دریافت حمایت هستند و اولویت با مادرانی است که فرزند شیرخوار دارند. بسته‌های غذایی طراحی‌شده نیز شامل ۱۶ قلم کارشناسان، این محدودیت‌ها می‌تواند مانع بهره‌مندی برخی مادران نیازمند شود و اثربخشی کلی طرح را کاهش دهد. به گفته منتقدان، برای اینکه طرح‌هایی مانند «یسنا» و «کارت امید مادر» واقعا تأثیرگذار باشند، دولت باید علاوه بر تخصیص بودجه کافی، نظارت دقیق بر اجرای طرح‌ها داشته باشد و از ابزارهای ارزیابی کارایی و اثربخشی استفاده کند.

در نهایت، تجربه دو سال اجرای طرح «یسنا» نشان می‌دهد که بدون تخصیص مستمر و هماهنگی بین دستگاه‌های اجرایی، حتی طرح‌های مصوب و پر سر و ماهیه نیز نمی‌توانند به‌صورت کامل اثر گذار باشند